

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพย์ เชียงใหม่

STUDY ON FACTORS AFFECTING ENTREPRENEURSHIP CHARACTERISTICS OF THE STUDENTS IN RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY LANNA, CHIANG MAI CAMPUS

ดวงพร อ่อนหวาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์และหัวหน้าศูนย์จัดการข้อมูลเพื่อการวิจัย และพัฒนาศักยภาพชุมชน คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จ.เชียงใหม่
E-mail : m_pompam@yahoo.com

จินตนา ตั้งกิจอนันต์สิน

นักวิจัยอิสระ
E-mail : ct_jintana@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ และเพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพย์ เชียงใหม่ ประชากรคือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีกลุ่มสาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ ปีการศึกษา 2551 เก็บข้อมูลจากตัวอย่าง 339 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยประกอบด้วยคำถาม 2 ตอนคือ ข้อมูลทั่วไปและแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นแบบประเมินคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จด้วยตนเองในโครงการ CEFE มีข้อคำถามทั้งหมด 55 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาอยู่สาขาวิชาการบัญชี รองลงมาคือการตลาด และการจัดการ-ทั่วไป จำนวน 121, 72 และ 71 คน ตามลำดับ เป็นสมาชิกชมรมบ่มเพาะเจ้าแกน้อย 48 คนส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการจัดการ-ทั่วไป มีความต้องการเป็นเจ้าของกิจการ 310 คนส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการบัญชี การตลาด และการจัดการ-ทั่วไป ตามลำดับ มีประสบการณ์อบรมเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ 162 คนส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการจัดการ-ทั่วไป การบัญชี และการตลาด ตามลำดับ

2. คะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย สูงกว่าเพศหญิง ทั้ง 10 ด้าน คะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา Small Business Management สูงกว่าที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนฯ 9 ด้าน คะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามที่มารดาเป็นเจ้าของกิจการสูงกว่าที่มารดาไม่มีอาชีพอื่นฯ 9 ด้าน คะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยเข้าอบรมการเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าที่ไม่เคยเข้าอบรมฯ ทั้ง 10 ด้าน คะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าที่ไม่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการ 9 ด้าน

3. การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการแต่ละกลุ่มจำแนกตามรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาที่เคยเข้าอบรมการเป็นผู้ประกอบการ กับที่ไม่เคยเข้าอบรมฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีอิทธิพล คุณลักษณะ ผู้ประกอบการ

ABSTRACT

The purposes of this research are to compare the entrepreneurship characteristics and to study factors affecting entrepreneurship characteristics of Rajamangala University of Technology Lanna, Chiang Mai Campus students. The research population comprised undergraduate students majoring in business administration and accounting, Faculty of Business Administration and Liberal Arts, in the 2008 academic year. Data was collected from the research sample consisting of 339 samples. The research instrument used was a questionnaire developed specifically according to the research purposes and consisted of 2 parts. The first part contained questions on general information, and the second part was an evaluation form on entrepreneurship characteristics containing 55 items designed for assessment of characteristics of self-accomplished entrepreneurs under the CEFÉ Project. Research finding were as follows:

1. The majority of respondents in the sample majored in accounting, followed by those majoring in marketing and general management, with the numbers of 121, 72 and 71 students respectively. 48 students were members of the Young Entrepreneurs Development Club. Most of them studied in the General Management Program. 310 students wanted to be the owner of enterprise. Most of them studied in the Accounting Program, followed by the Marketing Program and the General Management Program, respectively. 162 students had training experience on entrepreneurship. Most of them studied in the General Management Program, followed by the Accounting Program, and the Marketing Program, respectively.

2. Entrepreneurship characteristics scores of male respondents were higher than those of female respondents for all of the 10 aspects. The scores of respondents who enrolled in the Small Business Management Course were higher than those of respondents who did not enroll in the course in 9 aspects. The scores of respondents whose mothers were entrepreneurs were higher than those whose mothers were not entrepreneurs in 9 aspects. The scores of respondents who had received training on entrepreneurship were higher than those of respondents who did not receive such training in all of the 10 aspects. The scores of respondents who wanted to be entrepreneurs were higher than those of respondents who did not have such a want in 9 aspects.

3. Comparison results of mean scores on entrepreneurship characteristics of different groups of student classified by personal information using one-way analysis of variance showed that the overall mean score of the group who had received training on entrepreneurship was significantly higher than that of the group who had not received such training at the .05 level of statistical significance.

KEYWORDS : Influencing factors, Characteristics, Entrepreneurship

1. บทนำ

วิกฤติเศรษฐกิจหลายครั้งในประเทศไทย ส่งผลให้ธุรกิจทั้งขนาดใหญ่ กลาง และเล็กต้องปิดกิจการไปจำนวนไม่น้อยแล้วยังส่งผลกระทบต่อธุรกิจอื่นๆ ที่ยังเปิดกิจการอยู่ รวมถึงพนักงานลูกจ้างในสถานประกอบการธุรกิจเหล่านั้นอีกด้วย ภาวะของเศรษฐกิจที่ชะลอตัวส่งผลถึงการจ้างงานที่ลดลงตามไปด้วย นโยบายของรัฐบาลที่มีออกมาอย่างต่อเนื่องคือการส่งเสริมให้บัณฑิตหันมาสร้างธุรกิจของตนเอง โดยให้สถาบันการศึกษาเป็นศูนย์เรียนรู้พัฒนาบ่มเพาะบัณฑิตผู้ประกอบการใหม่ให้สามารถสร้างธุรกิจและดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและจากนโยบายของรัฐที่จะแก้ไขปัญหาการว่างงาน ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างงานใหม่ด้วยการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้เพิ่มขึ้น โดยเน้นที่บัณฑิตจบใหม่ให้หันมาเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัวแทนการไปเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการ และรัฐบาลก็ได้พยายามจัดโครงการต่างๆ ขึ้นมาสร้างเสริมแนวคิดนี้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ผลิตบัณฑิตหลากหลายสาขาในแต่ละปีการศึกษา ซึ่งมีบัณฑิตจำนวนมากที่มีความสนใจประกอบอาชีพอิสระแต่บางส่วนก็ยังขาดความมั่นใจเนื่องจากการเรียนในชั้นเรียนยังสร้างความมั่นใจไม่เพียงพอเพราะยังขาดความรู้ในอีกหลายด้านและขาดทักษะในการปฏิบัติจริงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธีระวัชร ภูระธีระ (2551) ที่วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้ประกอบการรายย่อย โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า ความรู้ และทักษะ เป็น 2 ใน 10 ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้นถ้าบัณฑิตได้รับการฝึกอบรมพัฒนาเพิ่มเติมความรู้และทักษะก็น่าจะสามารถสร้างความมั่นใจให้เป็นผู้ประกอบการรายใหม่ได้ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูชัย สมितिไกร (2548) ที่กล่าวไว้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยไทย มีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ(ระดับสูง) แต่มีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ และการรับรู้ความเป็นไปได้ในการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษายังคิดว่าตนเองมีความพร้อมเพียงระดับหนึ่งเท่านั้น ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยยังมีได้มุ่งเน้นหรือสอดแทรกสาระเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของตนเองมากเท่าที่ควร ดังนั้นนักศึกษาจึงควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อเตรียมให้มีความพร้อมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จสูงในอนาคต ดังผลวิจัย

ของภาณี อุบลศรี (2546) ซึ่งพบว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจการสูงและต่ามีลักษณะความเป็นผู้ประกอบการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จสูงมีค่าเฉลี่ยลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จต่ำ

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพทย เห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงสนับสนุนให้นักศึกษาของสาขาวิชาการจัดการจัดตั้งชมรมบ่มเพาะเจ้าแกนน้อยขึ้นในปีการศึกษา 2550 และจัดกิจกรรมไป 4 โครงการ มีวัตถุประสงค์โดยสรุปคือสร้างจิตสำนึกในการเป็นผู้ประกอบการ และเสริมสร้างให้มีลักษณะความเป็นผู้ประกอบการที่มีความรู้ความสามารถในการทำธุรกิจ และในหลักสูตรของสาขาวิชาก็มีรายวิชา Small Business Management ในกลุ่มวิชาชีพบังคับของสาขาอีกด้วย ซึ่งวัตถุประสงค์ของรายวิชานี้ก็มุ่งสร้างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

คณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพทย เชียงใหม่ และเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพทย เชียงใหม่

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มสาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพทย เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 จำนวนทั้งสิ้น 1,963 คน (แผนกทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาแพทย เชียงใหม่, 21 กรกฎาคม 2551) เมื่อเปิดตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2545: 230) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ประชากร 2,000 คน จำนวนตัวอย่างจะเป็น 333 คน

เครื่องมือการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยข้อความคำถามส่วนนี้ นำมาจากแบบประเมินคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จด้วยตนเอง ในโครงการ Creation of Enterprises through Formation of Entrepreneurs (CEFE) มีข้อความคำถาม 55 ข้อ เป็นคำถามที่ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวทางของ Likert (Likert Scale)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) แล้วนำแบบสอบถามในส่วนคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า ไปตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha

Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.932 แสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาควิชา วิทยาเขต เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 มีขั้นตอนดังนี้

1. สุ่มและรวบรวมจำนวนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี กลุ่มสาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาควิชา วิทยาเขต เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 จากแผนกทะเบียนและวัดผล ของมหาวิทยาลัย มีจำนวน 1,963 คน
2. กำหนดขนาดตัวอย่างโดยการเปิดตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ประชากร 2,000 คน กำหนดจำนวนตัวอย่างเป็น 333 คน และจำแนกไปตามสาขาวิชา 6 สาขาวิชาเป็นสัดส่วนตามจำนวนประชากร ได้แก่

ตารางที่ 1 แสดงค่าความเชื่อมั่นของข้อความคำถาม 10 ด้าน และภาพรวมคุณลักษณะ

Reliability Statistics				
Cronbach's Alpha	N of Items			
0.932	11			

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
การแสวงหาโอกาส	168.5465	408.010	.635	.930
ความมุ่งมั่น	168.1815	409.916	.658	.929
การรักษาคำพูด	167.5765	413.371	.644	.929
ความมุ่งมั่นในคุณภาพและประสิทธิภาพ	168.2065	412.815	.629	.930
ความกล้าเสี่ยง	169.2015	386.068	.740	.925
การตั้งเป้าหมาย	167.8765	393.151	.752	.925
การรวบรวมข้อมูล	167.8615	382.271	.748	.925
การวางแผนและควบคุมอย่างเป็นระบบ	168.1915	408.265	.679	.928
การจูงใจและการสร้างเครือข่าย	168.4665	377.967	.775	.924
ความมั่นใจในตนเอง	169.0415	384.724	.737	.926
PEC Self Rating Questionnaire	168.3150	394.719	1.000	.917

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร จำนวนตัวอย่างที่กำหนด และตัวอย่างที่เก็บได้จริง จำแนกตามสัดส่วน 6 สาขาวิชานักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ กลุ่มสาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี ปีการศึกษา 2551

ชื่อสาขาวิชา	จำนวนประชากร	ตัวอย่างที่กำหนด	ตัวอย่างที่เก็บได้
การบัญชี	713	121	121
การตลาด	422	71	72
การจัดการ - ทั่วไป	406	69	71
การจัดการ - สำนักงาน	137	23	24
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	175	30	32
ระบบสารสนเทศ	110	19	19
รวม	1,963	333	339

การบัญชี 121 คน การตลาด 71 คน การจัดการ-ทั่วไป 69 คน การจัดการ-สำนักงาน 23 คน ภาษาอังกฤษธุรกิจ 30 คน และระบบสารสนเทศ 19 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนที่คำนวณไว้ โดยนักศึกษาอาสาสมัครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้รับการแนะนำชี้แจงวิธีการเก็บข้อมูลจากผู้วิจัยซึ่งเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนได้ทั้งสิ้น 339 คน แสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows 11.5 โดยข้อคำถามในแบบสอบถามตอนที่ 1 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ส่วนข้อคำถามในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นการถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แสดงคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ 10 ด้าน และผู้วิจัยนำคะแนนทั้ง 10 ด้านมาหาค่าเฉลี่ยออกมาเป็นคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ (PEC) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปรความโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 อยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 อยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 อยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

และทดสอบความแตกต่างของคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มที่จำแนกตามรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ในทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA)

5. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 เพศมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 2 การลงทะเบียนเรียนในรายวิชา Small Business Management มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 3 อาชีพของบิดาและอาชีพของมารดามีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 4 อาชีพของบิดาและอาชีพของมารดามีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 5 ความต้องการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 6 การเคยเข้ารับการอบรมการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

6. ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ และเพื่อทราบถึงปัจจัยที่มี

อิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาคพายัพ เชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี กลุ่มสาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ และ ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาคพายัพ เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 339 ราย สรุปผลการวิจัย มีดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 121 คน รองลงมาคือ สาขาวิชาการตลาด จำนวน 72 คน และสาขาวิชาการจัดการทั่วไป จำนวน 71 คน เป็นสมาชิกชมรมบ่มเพาะเจ้าแก้วน้อยเพียง 48 คน ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการจัดการทั่วไป จำนวน 44 คน มีความต้องการเป็นเจ้าของกิจการ 310 คน ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 111 คน รองลงมาคือ สาขาวิชาการตลาด จำนวน 71 คน และสาขาวิชาการจัดการทั่วไป จำนวน 66 คน มีประสบการณ์การอบรมเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการเพียง 162 คน ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการจัดการทั่วไป จำนวน 57 คน รองลงมาคือ สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 44 คน และสาขาวิชาการตลาด จำนวน 41 คน

2. สมมติฐานข้อที่ 1 เพศมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นนักศึกษาเพศชาย มีคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าเพศหญิง ทั้ง 10 ด้าน คือ การแสวงหาโอกาส ความมุ่งมั่น การรักษาคำพูด ความมุ่งมั่นในคุณภาพ

และประสิทธิภาพ ความกล้าเสี่ยง การตั้งเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูล การวางแผนและการควบคุมอย่างเป็นระบบ การจูงใจและการสร้างเครือข่าย และความมั่นใจในตนเอง และเพศชายมีคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าเพศหญิงด้วย แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการกับเพศ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (แสดงในตารางที่ 3) แต่ผลการวิจัยของอัฐพล เชื้อนคำ (2548) พบว่านักศึกษาเพศหญิงมีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าเพศชาย 3 ด้าน คือ การแสวงหาข้อมูล ความคิดสร้างสรรค์ และความซื่อสัตย์สุจริต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอัฐพลศึกษาเฉพาะกลุ่มนักศึกษาปีที่ 4 แต่การวิจัยนี้ไม่ได้กำหนดชั้นปีที่ศึกษา ซึ่งชั้นปีที่ศึกษาอาจมีผลต่อความสัมพันธ์นี้ได้

3. สมมติฐานข้อที่ 2 การลงทะเบียนเรียนในรายวิชา Small Business Management มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา Small Business Management มีคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนฯ อยู่ 9 ด้าน คือ การแสวงหาโอกาส การรักษาคำพูด ความมุ่งมั่นในคุณภาพและประสิทธิภาพ ความกล้าเสี่ยง การตั้งเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูล การวางแผน และการควบคุมอย่างเป็นระบบ การจูงใจและการสร้างเครือข่าย และความมั่นใจในตนเอง และผู้ตอบแบบสอบถามที่ลงทะเบียน

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาจำแนกตามเพศ

		N	Mean	SD
ภาพรวมคุณลักษณะ ผู้ประกอบการ	ชาย	27	17.89	1.649
	หญิง	312	17.32	1.691
	รวม	339	17.36	1.693

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	Between Groups	8.118	1	8.118	2.849	.092
	Within Groups	960.253	337	2.849		
	รวม	968.372	338			

เรียนในรายวิชา Small Business Management มีคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนฯ ด้วย แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการกับลงทะเบียนเรียนในรายวิชา Small Business Management ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (แสดงในตารางที่ 4)

4. สมมติฐานข้อที่ 3 สาขาวิชามีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า คะแนนจากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป มีคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาอื่นๆ อยู่ 4 ด้าน คือ การรักษาคำพูด การวางแผนและการควบคุมอย่างเป็นระบบ การจูงใจ และการสร้างเครือข่าย และความมั่นใจในตนเอง และผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป มีคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาอื่นๆ ด้วย แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการกับสาขาวิชาด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (แสดงในตารางที่ 5)

คะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในกลุ่มที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา Small Business Management และนักศึกษาในสาขาวิชาการจัดการทั่วไป ที่สูง 4 ด้านเป็น 4 ด้านเดียวกันด้วย จึงน่าจะกล่าวได้ว่ารายวิชา Small Business Management ที่จัดให้กับนักศึกษานี้ซึ่งมุ่งเน้นสร้างความรู้ ความเข้าใจ และบ่มเพาะความเป็นผู้ประกอบการให้กับนักศึกษาส่งผล ถึงคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการบางด้านได้ แต่เนื่องจากข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน เช่น เวลา และบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นต้น จึงยังไม่สามารถพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้ครบทุกด้าน

5. สมมติฐานข้อที่ 4 อาชีพของบิดาและอาชีพของมารดาที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่บิดาและมารดามีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ มีคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่บิดาและมารดามีอาชีพอื่น ๆ อยู่ 7 และ 9 ด้าน ตามลำดับ โดยมีเหมือนกันอยู่ 6 ด้าน ได้แก่ การแสวงหาโอกาส การรักษาคำพูด ความกล้าเสี่ยง การตั้งเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูล และการวางแผนและการควบคุมอย่างเป็นระบบ ส่วนที่แตกต่างกันคือในกลุ่มบิดามีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ พบเรื่องการจูงใจและการสร้างเครือข่าย และกลุ่มที่มารดามีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ พบเรื่องความมุ่งมั่น ความมุ่งมั่นในคุณภาพและประสิทธิภาพ และความมั่นใจในตนเอง แต่เมื่อทดสอบความ

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาจำแนกตามการลงทะเบียนเรียนรายวิชา Small Business Management

		N	Mean	SD
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	ลงทะเบียนเรียนวิชา Small Business Management	139	17.532	1.524
	ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชา Small Business Management	200	17.245	1.795
	รวม	339	17.363	1.693

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	Between Groups	6.772	1	6.772	2.373	0.124
	Within Groups	961.599	337	2.853		
	รวม	968.372	338			

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการจำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษาอยู่

		N	Mean	SD
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	การบัญชี	121	17.157	1.880
	การจัดการทั่วไป	71	17.746	1.556
	การจัดการ-สำนักงาน	24	17.292	1.367
	การตลาด	72	17.486	1.311
	ภาษาอังกฤษธุรกิจ	32	17.500	1.666
	ระบบสารสนเทศ	19	16.632	2.314
	รวม	339	17.363	1.693

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	Between Groups	27.553	5	5.511	1.950	0.086
	Within Groups	940.819	333	2.825		
	รวม	968.372	338			

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการจำแนกตามอาชีพของบิดา

		N	Mean	SD
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	รับราชการ/วิสาหกิจ	55	17.545	1.772
	เจ้าของกิจการ 77	17.584	1.281	
	พนักงานบริษัทหรือเอกชน	21	17.095	1.044
	อาชีพอื่นๆ	186	17.247	1.864
	รวม	339	17.363	1.693

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	Between Groups	9.601	3	3.200	1.118	0.342
	Within Groups	958.771	335	2.862		
	รวม	968.372	338			

แตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการกับกลุ่มที่บิดาและมารดาเป็นอาชีพเป็นเจ้าของกิจการด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 2 คู่ (แสดงในตารางที่ 6-7) ผลการวิจัยของอัฐพล เขื่อนคำ (2548) ก็พบว่าบิดา-มารดาประกอบอาชีพแตกต่างกันมีคุณลักษณะ

ความเป็นผู้ประกอบการโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

6. สมมติฐานข้อที่ 5 ความต้องการเป็นผู้ประกอบการ มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการ มีคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ตอบแบบ

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการจำแนกตามอาชีพของมารดา

		N	Mean	SD
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	รับราชการ/วิสาหกิจ	24	17.250	1.775
	เจ้าของกิจการ	86	17.605	1.425
	พนักงานบริษัทหรือเอกชน	27	16.926	1.385
	อาชีพอื่นๆ	202	17.332	1.816
	รวม	339	17.363	1.693

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	Between Groups	10.684	3	3.561	1.246	0.293
	Within Groups	957.687	335	2.859		
	รวม	968.372	338			

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาจำแนกตามความต้องการเป็นเจ้าของกิจการ

		N	Mean	SD
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	ต้องการ	310	17.397	1.733
	ไม่ต้องการ	29	17.000	1.134
	รวม	339	17.363	1.693

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	Between Groups	4.175	1	4.175	1.459	0.228
	Within Groups	964.197	337	2.861		
	รวม	968.372	338			

สอบถามที่ไม่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการ อยู่ 9 ด้าน คือ การแสวงหาโอกาส ความมุ่งมั่น การรักษาคำพูด ความกล้าเสี่ยง การตั้งเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูล การวางแผนและการควบคุม อย่างเป็นระบบ การจูงใจและการสร้างเครือข่าย และความมั่นใจ ในตนเอง และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการมีคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการด้วย แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการกับความต้องการเป็นผู้ประกอบการ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way

ANOVA) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (แสดงในตารางที่ 8)

7. สมมติฐานข้อที่ 6 การเคยเข้ารับอบรมการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยเข้าอบรมการเป็นผู้ประกอบการมีคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยเข้าอบรมการเป็นผู้ประกอบการ ทั้ง 10 ด้าน คือ การแสวงหาโอกาส ความมุ่งมั่น การรักษาคำพูด ความมุ่งมั่นในคุณภาพและประสิทธิภาพ ความกล้าเสี่ยง การตั้งเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูล การวางแผนและการควบคุมอย่าง

ตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาจำแนกตามประสบการณ์อบรมการเป็นผู้ประกอบการ

		N	Mean	SD
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	เคย	162	17.574	1.690
	ไม่เคย	177	17.169	1.677
	รวม	339	17.363	1.693

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ	Between Groups	13.845	1	13.845	4.888	0.028
	Within Groups	954.526	337	2.832		
	รวม	968.372	338			

เป็นระบบ การจูงใจและการสร้างเครือข่าย และความมั่นใจในตนเอง และผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยเข้าอบรมการเป็นผู้ประกอบการมีคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยเข้าอบรมการเป็นผู้ประกอบการด้วย โดยเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการกับประสบการณ์ที่เคยเข้าอบรมการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (แสดงในตารางที่ 9) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูชัย สมितिโกร (2548) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การประกอบธุรกิจมีศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการแตกต่างกัน และผลการวิจัยของภาสกร เข้มประเสริฐ (2545) ที่พบว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจการสูงและต่ำมีภูมิหลังใน การเป็นสมาชิกสมาคมหรือชมรมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เพราะการเป็นสมาชิกสมาคมหรือชมรมทำให้ผู้ประกอบการได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง

จึงน่าจะสรุปได้ว่าถ้ามหาวิทยาลัยมุ่งที่จะสร้างนักศึกษาและบัณฑิตที่มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ แนวทางที่จะสามารถสร้างผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จต่อไปในอนาคตได้ก็คือการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และกิจกรรมบ่มเพาะความเป็นผู้ประกอบการให้แก่ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยไม่จำกัดไว้เฉพาะนักศึกษาของสาขาวิชาการจัดการทั่วไปเท่านั้น มหาวิทยาลัย

อาจจัดเป็นโครงการพัฒนานักศึกษาที่สนใจจะประกอบอาชีพอิสระ โดยจัดเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง หรือพัฒนาแล้วบรรจุไว้ในหลักสูตรให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ทั้งมหาวิทยาลัย เพื่อให้โอกาสแก่นักศึกษาในคณะอื่นๆ ที่สนใจการเป็นผู้ประกอบการด้วย

6. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาอาสาสมัครเก็บข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลอย่างดียิ่ง ขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ และผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ศ.ดร.ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ และทีมอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ช่วยสนับสนุนและผลักดันให้เกิดบทความวิจัยฉบับนี้

7. บรรณานุกรม

- ชูชัย สมितिโกร. 2548. ศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย. **วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.** (กรกฎาคม-กันยายน), 11: 255-274.
- ธีระวัชร ภูระธีระ. 2551. "รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการรายย่อยเพื่อความยั่งยืน." **วิทยานิพนธ์ปริญญา**

ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาสกร เข้มประเสริฐ. 2545. "การเปรียบเทียบภูมิหลังและลักษณะ
ความเป็นผู้ประกอบการระหว่างผู้ประกอบการที่
ประสบความสำเร็จสูงและต่ำในการดำเนินกิจการ."
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาณี อุบลศรี. 2546. "การเปรียบเทียบลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการ และวิธีการจัดการระหว่างผู้ประกอบการ
ที่ประสบความสำเร็จสูงและต่ำในการดำเนินธุรกิจ
การค้าและการบริการขนาดย่อมและขนาดกลาง

ในจังหวัดเชียงใหม่." การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชา
จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ขำนิประศาสน์. 2540.

ระเบียบวิธีการวิจัย. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดีการพิมพ์
จำกัด.

อัญชลีพล เชื้อนาคำ. 2548. "คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ
และความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่." การค้นคว้าแบบอิสระ
สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

>> ดวงพร อ่อนหวาน

สำเร็จการศึกษา ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.) สาขาบริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปี พ.ศ. 2540 ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาระบบสารสนเทศ จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
(ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี) พ.ศ. 2527 ประสบการณ์ทำงาน ปี พ.ศ. 2528
เริ่มรับราชการในตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขต
ภาคพายัพ (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่) ปัจจุบัน
ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 ประจำสาขาวิชาการจัดการ และหัวหน้าศูนย์จัดการข้อมูลเพื่อการวิจัย
และพัฒนาศักยภาพชุมชน คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ
เชียงใหม่

>> จินตนา ตั้งกิจอนันต์สิน

สำเร็จการศึกษา ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.) สาขาบริหารธุรกิจ จากวิทยาลัย
ฟาร์อีสเทอร์น (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น) ปี พ.ศ. 2548 ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต
(บธ.บ.) สาขาการจัดการ จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่) ปี พ.ศ. 2544 ปัจจุบันประกอบกิจการส่วนตัว และเป็น
อาจารย์พิเศษ สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
ภาคพายัพ เชียงใหม่